

Jaarrekening 2015

Stichting Zorgpartners Friesland
enkelvoudig

INHOUDSOPGAVE

Pagina

Jaarrekening 2015

Balans per 31 december 2015	1
Resultatenrekening over 2015	2
Kasstroomoverzicht over 2015	3
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	4
Toelichting op de balans per 31 december 2015	9
Mutatieoverzicht materiële vaste activa	13
Overzicht langlopende schulden ultimo 2015	14
Toelichting op de resultatenrekening over 2015	15
Bezoldiging topfunctionarissen	17
Vaststelling en goedkeuring jaarrekening 2015	23
Statutaire regeling resultaatbestemming	23
Resultaatbestemming	23
Gebeurtenissen na balansdatum	23
Ondertekening door bestuurders en toezichthouders	24

JAARREKENING 2015

JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2015
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-15 € (x1.000)	31-dec-14 € (x1.000)
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	281.537	297.337
Financiële vaste activa	2	152.784	141.897
Totaal vaste activa		<u>434.321</u>	<u>439.234</u>
Vlottende activa			
Vorderingen en overlopende activa	3	6.808	66
Liquide middelen	4	1.991	3.457
Totaal vlottende activa		<u>8.799</u>	<u>3.523</u>
Totaal activa		<u><u>443.120</u></u>	<u><u>442.757</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	5	779	779
Bestemmingsfondsen		54.008	49.051
Algemene en overige reserves		91.415	84.025
Totaal eigen vermogen		<u>146.202</u>	<u>133.855</u>
Voorzieningen	6		77
Langlopende schulden	7	274.954	219.845
Kortlopende schulden			
Kortlopende schulden en overlopende passiva	8	21.964	88.980
Totaal passiva		<u><u>443.120</u></u>	<u><u>442.757</u></u>

RESULTATENREKENING OVER 2015

	Ref.	2015	2014
		€ (x1.000)	€ (x1.000)
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Overige bedrijfsopbrengsten	9	34.143	31.755
Som der bedrijfsopbrengsten		34.143	31.755
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	10	771	1.691
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	11	25.128	23.577
Overige bedrijfskosten	12	747	1.690
Som der bedrijfslasten		26.646	26.958
BEDRIJFSRESULTAAT		7.497	4.797
Financiële baten en lasten	13	2.827	-2.976
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING		10.324	1.821

KASSTROOMOVERZICHT

	2015	2014
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat	7.497	4.797
Aanpassingen voor:		
– overige mutaties eigen vermogen	2.023	
– afschrijvingen en overige waardeverminderingen	20.532	18.203
– mutaties voorzieningen	<u>-77</u>	<u>-1283</u>
	22.478	16.920
Mutaties in vlottende middelen:		
– vorderingen	-6.742	54.482
– kortlopende schulden (excl. schulden aan kredietinstellingen)	<u>-8.237</u>	<u>-37.696</u>
	-14.979	16.786
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>14.996</u>	<u>38.503</u>
Betaalde interest	-7.497	-5.639
Resultaat deelnemingen	<u>10.324</u>	<u>2.663</u>
	<u>2.827</u>	<u>-2.976</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	17.823	35.527
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings materiële vaste activa	-10.134	-37.419
Aflossing financiële vaste activa	1.169	1.125
Desinvesteringen materiële vaste activa	5.402	
Mutatie deelnemingen	-12.356	-2.563
Overige mutaties in financiële vaste activa	<u>300</u>	<u>-5.550</u>
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-15.619	-44.407
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	75.000	36.850
Aflossing langlopende schulden	-19.891	-16.730
Mutatie schuld aan kredietinstellingen	<u>-58.779</u>	<u>-14.560</u>
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	-3.670	5.560
Mutatie geldmiddelen	<u><u>-1.466</u></u>	<u><u>-3.320</u></u>
Stand geldmiddelen per 1 januari	3.457	6.777
Stand geldmiddelen per 31 december	<u>1.991</u>	<u>3.457</u>
Mutatie geldmiddelen	<u>-1.466</u>	<u>-3.320</u>

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Stichting Zorgpartners Friesland is statutair (en feitelijk) gevestigd te Leeuwarden, op het adres Henri Dunantweg 2. De belangrijkste activiteiten zijn het verplegen, verzorgen en doen behandelen van personen in de ruimste zin van het woord. Stichting Zorgpartners Friesland is het hoofd van de groep 'Zorgpartners Friesland'. Stichting Zorgpartners Friesland houdt de aandelen van de ziekenhuizen Medisch Centrum Leeuwarden BV te Leeuwarden en Tjongerschans BV te Heerenveen. Tevens houdt Stichting Zorgpartners Friesland de aandelen van ouderenzorginstelling Noorderbreedte BV te Leeuwarden.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder RJ 655 inzake de jaarverslaggeving door zorginstellingen, en Titel 9 Boek 2 BW.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2014 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2015 mogelijk te maken.

De presentatie van de opbrengsten in de resultatenrekening met inbegrip van de vergelijkende cijfers (waar mogelijk) is aangepast aan de (gewijzigde) bekostiging van onze instelling. Dit wijkt af van het voorgeschreven model van de Richtlijn 655 Gezondheidszorg (versie 2015), maar is in overeenstemming met Ontwerp Richtlijn 655 Gezondheidszorg (versie 2016). Naar onze mening geeft de nieuwe presentatie beter inzicht in de herkomst en aard van de opbrengsten.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Verbonden rechtspersonen

Alle groepsmaatschappijen, evenals de deelnemingen toegelicht onder de toelichting op de financiële vaste activa worden aangemerkt als verbonden partij. Onderlinge transacties hebben hoofdzakelijk betrekking op de doorberekening van ondersteunende diensten vanuit de groepsstaven.

Stichting Zorgpartners Friesland heeft de volgende verbonden stichtingen en vennootschappen die niet in de consolidatie betrokken zijn.

- Ambulancevervoer Kijlstra BV te Leeuwarden
- Poliklinische Apotheek Leeuwarden BV
- Apotheek de Tjonger BV
- De Tjonger CV

PAL is een 50% deelneming van MCL BV en Kijlstra een 20% deelneming, eveneens van MCL BV. Apotheek de Tjonger BV en De Tjonger CV zijn deelnemingen van De Tjongerschans BV waarop geen beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit kasmiddelen en tegoeden op bankrekeningen.

Fiscale eenheid

Stichting Zorgpartners Friesland is deel van de fiscale eenheid Stichting Zorgpartners Friesland voor de omzetbelasting waarin verder zijn opgenomen:

- CON BV
- MCL BV
- Tjongerschans BV
- Stg. Trombosedienst Friesland Noord
- Send BV
- CON BV
- Tjongerclinics Holding BV
- Tjongerclinics BV
- Zorgzuster Fryslân BV

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Grondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de stichting zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd. De bezoldiging van de functionarissen die over 2015 in het kader van de WNT verantwoord worden binnen de groep Zorgpartners Friesland is vermeld in de jaarrekening van ZPF enkelvoudig, pagina 17

Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Toelichtingen op posten in de balans en resultatenrekening zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Materiële vaste activa

Voor zorgvastgoed zijn de bekostigingsregels inmiddels zodanig aangepast dat volledige nacalculatie van kapitaallasten van goedgekeurde investeringen vervangen is door prestatiebekostiging. Zowel voor vastgoed waar zorg wordt verleend waarop aanspraak bestaat ingevolge artikel 6 van de AWBZ als voor vastgoed binnen de WTZi zijn specifieke overgangsregelingen op basis van vigerende beleidsregels van toepassing. Als gevolg van genoemde wijziging in de bekostiging ontstaan echter onzekerheden over de toekomstige opbrengsten ter dekking van de kapitaallasten, die mogelijk leiden tot duurzame waardeverminderingen.

Verwerking en waardering van vastgoed vindt niet langer plaats op grond van de bekostigingsvoorschriften, maar volgens algemene verslaggevingsregels van BW2 Titel 9 en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de economische levensduur, die in 2012 voor de gebouwdelen is verkort van 50 naar 40 jaar met een midlife update en een kortere resterende levensduur.

* Bedrijfsgebouwen	2,50%
* Machines en installaties	5 en 10 %
* Andere vaste bedrijfsmiddelen	10 en 20 %

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige nettokasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

De opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs minus de geschatte kosten welke nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Stichting Zorgpartners Friesland heeft de realiseerbare directe opbrengstwaarde bij verkoop en de contante waarde van de toekomstige kasstromen van haar zorgvastgoed benaderd op het niveau van de kasstroomgenererende eenheden, en vergeleken met de boekwaarde van het vastgoed en de overige met de bedrijfsvoering samenhangende activa per 31 december 2015.

De realiseerbare directe opbrengstwaarden van vaste activa waarvan het voornemen bestaat deze te verkopen, zijn ontleend aan taxaties door onafhankelijke taxateurs of recente aankooprijzen.

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Bij de bepaling van de contante waarde van de toekomstige kasstromen voor de care is in verband met de onzekerheden over de definitieve uitwerking van de beleidsvoornemens, de temporisering van de maatregelen, de gevolgen daarvan voor de omvang van de cliëntenpopulatie, de mogelijkheden tot externe verhuur van vrijgekomen appartementen e.d. met de volgende schattingen gewerkt:

- Door tijdige anticipatie op de transitie houdt Noorderbreedte BV de kwalitatief goede omzet van zwaardere ZZP's op peil;
- Het verloop voor reeds aanwezige cliënten ZZP 1 tm 4 is gebaseerd op ervaringscijfers, (voorgenomen) beleid en de ingangsdata rond de uitfasering van ZZP1 tm 4;
- Er is geen tariefkorting ingerekend;
- Voor de huurbaten is op basis van het woningpuntenstelsel gerekend met een huur van 635 euro;
- De ingerekende leegstand bedraagt voor de WLZ 3%, voor de GRZ 20% en voor de extramurale verhuur 5%. Additioneel is 5% leegstand ingerekend in verband met onzekerheden.

Voor de bepaling van de contante waarde van de toekomstige kasstromen in de cure is uitgegaan van meerjarige bezuinigingsplannen die noodzakelijk zijn gezien de verwachtingen ten aanzien van stagnerende productiegroei enerzijds en kostenstijgingen onder meer als gevolg van inflatie anderzijds.

Belangrijke overige veronderstellingen die zijn gehanteerd bij de benadering van de contante waarde van de kasstromen zijn:

- Voor het care vastgoed zijn de kasstroomgenererende eenheden in eerste instantie uitgesplitst naar de hoofdingeling commercieel, wtz en overig vastgoed. Vervolgens is een indeling naar regio's gemaakt, waarbij vervolgens specifieke doelgroepen weer als aparte kasstroomgenererende eenheid wordt beschouwd. Voor de cure is het vastgoed dat binnen een BV in gebruik is in zijn geheel als kasstroomgenererende eenheid aangemerkt;
- Een totale levensduur van het vastgoed van gemiddeld 40 jaar, met een midlife update na 20 jaar;
- Het zorgvastgoed kent een restwaarde die gelijk is aan nihil of aan de waarde van de grond;
- Geen productiegroei en een kostenontwikkeling gebaseerd op de verwachte inflatie, waarbij zowel personeelskosten als overige bedrijfskosten flexibel zijn en meebewegen met de geleverde zorg;
- Uit de meerjarenbegroting afgeleide kasstromen voor de jaren 2016 tot en met 2020, en genormaliseerde trendmatige kasstromen vanaf 2021 tot aan einde verwachte gebruiksduur. Bij de berekening hiervan is rekening gehouden met de effecten van de overgangsregeling 2012-2017;
- Vervangingsinvesteringen tot het niveau dat noodzakelijk wordt geacht om het betreffende vastgoed tot aan het einde levensduur in gebruik te houden;
- Een disconteringsvoet van 4,89% voor het vastgoed in gebruik bij Noorderbreedte BV, een disconteringsvoet van 5,49% voor het vastgoed van Tjongerschans BV en 5,86% voor het vastgoed in gebruik bij Medisch Centrum Leeuwarden BV. De disconteringsvoet is bepaald op basis van het gemiddelde van de externe vermogenskosten van Stichting ZPF en de onderliggende BV's en het gewenste rendement op het eigen vermogen.

Het verschil tussen de boekwaarde per 31 december 2015 en de contante waarde van de toekomstige kasstromen bedraagt € 11,5 mln voor het vastgoed dat bij Noorderbreedte BV in gebruik is en € 25,1 mln voor het vastgoed dat bij Medisch Centrum Leeuwarden BV in gebruik is. In overeenstemming met de bepalingen van Hoofdstuk 121 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving is dit verschil in mindering gebracht op de boekwaarden van de desbetreffende activa ultimo 2015. De mutatie ten opzichte van de stand van de bijzondere waardevermindering ultimo 2014 is ten gunste gebracht van het resultaat 2015, zijn de € 4,1 mln voor het vastgoed in gebruik bij Noorderbreedte BV en € 0,4 mln voor het vastgoed in gebruik bij Medisch Centrum Leeuwarden BV. Voor Tjongerschans BV is de contante waarde van de toekomstige kasstromen hoger dan de boekwaarde per 31 december 2015, waarbij rekening is gehouden met een afwaardering die in 2014 op een specifiek gebouwdeel heeft plaatsgevonden ter grootte van € 1 mln,

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd en wordt voor het aandeel in de verliezen van de deelneming een voorziening gevormd. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

De leningen aan niet-geconsolideerde deelnemingen worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het kopje Financiële Instrumenten.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

Voorraden

Voorraden zijn gewaardeerd tegen kostprijs op basis van FIFO methode onder aftrek van een voorziening voor incourantheid op basis van ervaringscijfers.

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Deze worden door de instelling gescheiden van het basiscontract en apart verantwoord indien de economische kenmerken en risico's van het basiscontract en het daarin besloten derivaat niet nauw verwant zijn, indien een apart instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat aan de definitie van een derivaat zou voldoen en het gecombineerde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening.

In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: Financiële vaste activa, vorderingen en overlopende activa, liquide middelen, langlopende schulden, kortlopende schulden en overlopende passiva. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde. De waardering na eerste opname, van de hiermee samenhangende activa en passiva, worden hierna per instrument, indien van toepassing, toegelicht.

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (afgescheiden derivaten). Deze worden door de instelling gescheiden van het basiscontract en apart verantwoord indien:

- de economische kenmerken en risico's van het basiscontract en het daarin besloten derivaat niet nauw verwant zijn;
- een apart instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat aan de definitie van een derivaat zou voldoen; en
- het gecombineerde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst en-verliesrekening.

Stichting Zorgpartners Friesland heeft geen derivaten die afgescheiden zijn van het basiscontract.

Afgeleide financiële instrumenten

Interest rate swaps

Stichting Zorgpartners Friesland maakt uitsluitend ten behoeve van haar clubdeal-financiering gebruik van renteswaps om de rentevariabiliteit van opgenomen leningen af te dekken. Voor deze instrumenten wordt kostprijshedge-accounting toegepast teneinde de resultaten uit waardeveranderingen van renteswaps en de afgedekte positie gelijktijdig in de resultatenrekening te verwerken.

De toepassing van kostprijshedge-accounting leidt tot de volgende waarderingsgrondslagen voor afgeleide financiële instrumenten. De eerste waardering (op het moment van aangaan van de renteswaps) vindt plaats tegen reële waarde, vervolgens past Stichting Zorgpartners Friesland kostprijshedge-accounting toe. Zolang de renteswaps betrekking hebben op de toekomstige rentekasstromen van opgenomen leningen, worden de renteswaps niet geherwaardeerd. Zodra verwachte toekomstige rentekasstromen leiden tot de verantwoording van rentelasten in de resultatenrekening, worden de met de renteswaps verbonden (overlopende) rentebaten en -lasten in dezelfde periode in de resultatenrekening verantwoord. Stichting Zorgpartners Friesland dient een financieel actief of een financiële verplichting in de balans op te nemen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van afgeleide financiële instrumenten ontstaan.

Een afgeleid financieel instrument dient niet langer in de balans te worden opgenomen indien een transactie er toe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Stichting Zorgpartners Friesland documenteert de hedgerelaties in specifieke hedgedocumentatie en toetst periodiek de effectiviteit van de hedgerelaties door vast te stellen dat er geen sprake is van overhedging.

Een verlies voor het percentage van de grotere omvang van de renteswaps ten opzichte van de afgedekte positie wordt op basis van kostprijs of lagere marktwaarde in de resultatenrekening verwerkt. De marktwaarde van de renteswaps wordt bepaald door de (verwachte) kasstromen contant te maken tegen actuele rentes (swapcurve) waarin een opslag is opgenomen voor de relevante risico's. Indien renteswaps niet langer voldoen aan de voorwaarden voor hedge-accounting, aflopen of worden verkocht, worden de afdekkingsrelaties beëindigd. De cumulatieve winst of het cumulatieve verlies dat nog niet in de resultatenrekening was verwerkt, wordt opgenomen als overlopende post in de balans totdat de afgedekte verwachte transacties plaatsvinden. Indien de transactie naar verwachting niet meer plaatsvindt, wordt de cumulatieve winst of het cumulatieve verlies overgeboekt naar de resultatenrekening.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs, die gelijk is aan de nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid, die volgens de statistische methode op basis van ouderdom van de vorderingen wordt bepaald.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De langlopende voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, die gelijk is aan de nominale waarde.

Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn. Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Opbrengsten

De opbrengsten uit dienstverlening worden verantwoord naar rato van de verrichte prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum en in verhouding tot in totaal te verrichten diensten. De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen.

Pensioenen

Stichting Zorgpartners Friesland heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Stichting Zorgpartners Friesland. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Stichting Zorgpartners Friesland betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfonds. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In juni 2015 bedroeg de dekkingsgraad 102%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 127%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 12 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Stichting Zorgpartners Friesland heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting Zorgpartners Friesland heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-15	31-dec-14
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Bedrijfsgebouwen en terreinen	248.637	262.298
Machines en installaties	28.018	30.660
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	4.882	4.379
Totaal materiële vaste activa	281.537	297.337

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2015	2014
	€ (x 1.000)	€ (x 1.000)
Boekwaarde per 1 januari	297.337	278.121
Bij: investeringen	10.134	37.419
Af: afschrijvingen	25.128	23.577
Af: bijzondere waardeverminderingen	-4.596	-5.374
Af: desinvesteringen	5.402	
Boekwaarde per 31 december	281.537	297.337
Aanschafwaarde	555.742	546.414
Cumulatieve afschrijvingen	274.205	249.077

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht.

2. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-15	31-dec-14
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Deelnemingen	145.021	132.665
Vorderingen op groepsmaatschappijen	5.250	5.550
Overige vorderingen	2.513	3.682
Totaal financiële vaste activa	152.784	141.897

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	2015	2014
	€ (x 1.000)	€ (x 1.000)
Boekwaarde per 1 januari	141.897	135.326
Resultaat deelneming	12.356	2.246
Vordering op deelneming		-100
Vordering op groepsmaatschappij	-300	5.550
Overige vorderingen	-1.169	-1.125
Boekwaarde per 31 december	152.784	141.897

Verloopoverzicht deelnemingen:

	Waarde per 1-jan-2015	Resultaat 2015	Overige mutatie	Waarde 31-dec-15
	€ (x 1.000)	€ (x 1.000)	€ (x 1.000)	€ (x 1.000)
MCL BV	76.676	3.240	2.017	81.933
Noorderbreedte BV	35.623	4.955		40.578
Tjongerschans Bv	20.366	2.111		22.477
Send BV		18	15	33
	132.665	10.324	2.032	145.021

3. Vorderingen en overlopende activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-15	31-dec-14
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Vorderingen op debiteuren	59	28
Vorderingen op groepsmaatschappijen	3.758	38
Nog te ontvangen bedragen	2.991	
Totaal vorderingen en overlopende activa	<u>6.808</u>	<u>66</u>

4. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-15	31-dec-14
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Bankrekeningen	1.991	3.457
Totaal liquide middelen	<u>1.991</u>	<u>3.457</u>

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar

PASSIVA

5. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-15	31-dec-14
	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Kapitaal	779	779
Bestemmingsreserves	54.008	49.051
Algemene en overige reserves	91.415	84.025
Totaal eigen vermogen	<u>146.202</u>	<u>133.855</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per	Resultaat-	Overige	Saldo per
	1-jan-2015	bestemming	mutaties	31-dec-2015
	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Kapitaal	779			779
	<u>779</u>			<u>779</u>

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per	Resultaat-	Overige	Saldo per
	1-jan-2015	bestemming	mutaties	31-dec-2015
	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Bestemmingsreserve aanvaardbare kosten	32.729	4.955		37.684
Bestemmingsreserve vervanging inventaris	11.908			11.908
Bestemmingsreserve instandhouding	1.877			1.877
Bestemmingsreserve huisvesting	2.059			2.059
Bestemmingsreserve overig	478	2		480
Totaal bestemmingsfondsen	<u>49.051</u>	<u>4.957</u>		<u>54.008</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per	Resultaat-	Overige	Saldo per
	1-jan-2015	bestemming	mutaties	31-dec-2015
	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Algemene reserves	2.862	18	-2.432	448
Reserve aanvaardbare kosten	81.163	5.349	4.455	90.967
Totaal algemene en overige reserves	<u>84.025</u>	<u>5.367</u>	<u>2.023</u>	<u>91.415</u>

Toelichting:

Het geconsolideerde eigen vermogen wijkt af van het eigen vermogen van het groepshoofd. De consolidatie van jaarrekeningen van de stichtingen betreft in feite een samenvoeging van de desbetreffende jaarrekeningen onder toepassing van de methode van consolidatie. Stichtingen kunnen namelijk geen wederzijdse kapitaalbelangen verkrijgen. Op basis van artikel 2.389 lid 10 BW is hieronder het verschil tussen het eigen vermogen volgens de enkelvoudige jaarrekening en volgens de geconsolideerde jaarrekening in de toelichting bij de enkelvoudige jaarrekening vermeld.

	Eigen vermogen € (x1.000)	Resultaat 2015 € (x1.000)
Stichting Zorgpartners Friesland enkelvoudig (incl. MCL BV, Noorderbreedte BV, Tjongerschans BV en aandeel SenD BV)	146.202	10.324
SenD BV (aandeel derden in groepsvermogen)	25	18
Trombosedienst	333	293
Stichting Hermes	453	148
Eliminatieverschillen	3.532	3.532
	<u>150.544</u>	<u>14.315</u>

6. Voorzieningen

	Saldo per 1-jan-2015 € (x1.000)	Dotatie € (x1.000)	Onttrekking € (x1.000)	Saldo per 31-dec-2015 € (x1.000)
<i>Het verloop is als volgt te geven:</i>				
Voorziening jubilea	50		50	
Voorziening PLB	27		27	
Totaal voorzieningen	<u>77</u>		<u>77</u>	

7. Langlopende schulden

	31-dec-15 € (x1.000)	31-dec-14 € (x1.000)
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Schulden aan kredietinstellingen	211.925	156.816
Schulden aan groepsmaatschappijen	63.029	63.029
Totaal langlopende schulden	<u>274.954</u>	<u>219.845</u>

	31-dec-15 € (x 1.000)	31-dec-14 € (x 1.000)
<i>Het verloop is als volgt te geven:</i>		
Stand per 1 januari	235.126	212.396
Bij: nieuwe leningen	75.000	36.850
Af: aflossingen	17.477	14.120
Stand per 31 december	<u>292.649</u>	<u>235.126</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	17.695	15.281
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>274.954</u>	<u>219.845</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	17.695	15.281
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	274.954	219.845
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	147.364	108.261

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden.
De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

8. Kortlopende schulden en overlopende passiva

	31-dec-15 € (x1.000)	31-dec-14 € (x1.000)
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Schulden aan kredietinstellingen		58.779
Crediteuren	581	2.438
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	17.700	15.281
Belastingen en sociale premies	4	99
Schulden terzake pensioenen	6	7
Nog te betalen salarissen	5	5
Vakantiegeld	3	39
Vakantiedagen		8
Schulden aan groepsmaatschappijen	1.391	6.200
Nog te betalen bedragen	2.274	6.124
Totaal kortlopende schulden en overlopende passiva	<u>21.964</u>	<u>88.980</u>

Toelichting:

De kredietfaciliteit in rekening courant bedraagt per 31 december 2015 EUR 50 miljoen (2014: EUR 50 miljoen)

De kredietfaciliteit is als volgt opgebouwd:

Rabobank LNWF	EUR 25 miljoen	1 –maands Euribor plus opslag
ING bank	EUR 25 miljoen	1 –maands Euribor plus opslag

Rabobank Nederland handelt als de zekerheden agent. De gegeven zekerheden, mede voor de kredietfaciliteit, zijn een hypotheekrecht, gedeeld met het Waarborgfonds voor de Zorgsector, een openbare verpanding van de vordering inzake CAR verzekering en een vuistloze verpanding van roerende zaken. De financiële ratio's zijn een minimale solvabiliteitsratio (zorg) van 20% en Debt Service Cover Ratio van 1,3.

Op 26 september 2012 heeft Stichting Zorgpartners Friesland een clubdealovereenkomst gesloten met een bankenconsortium bestaande uit de Rabobank te Leeuwarden en de ING Bank. De clubdealovereenkomst is afgesloten voor het aantrekken van langlopende financiering tot en met 2016 en het verkrijgen van een werkkapitaalafaciliteit. In verband met hiermee hebben de kredietnemers, Stichting Zorgpartners Friesland, Medisch Centrum Leeuwarden BV, Noorderbreedte BV, en de mededebiteuren Stichting Hermes en BV Bariatrisch Centrum Leeuwarden gezamenlijk de volgende zekerheden en verklaringen afgegeven:

- * Akte van Hypotheek, groot € 370 miljoen aan de gezamenlijke hypotheeknemers Rabobank te Utrecht (zekerhedenagent voor het bankenconsortium) en de stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector te Utrecht;
- * Verpanding van vorderingen, verpanding van huurvorderingen en verpanding van roerende zaken;
- * Negatieve Pledge/ Pari Passu en Cross Default verklaring;
- * Solvabiliteitsratio en Debt Service Cover Ratio.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Stichting Zorgpartners Friesland, MCL B.V. en Noorderbreedte B.V. hebben zich onderling hoofdelijk aansprakelijk gesteld jegens de Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector.

Investeringsverplichtingen

Voor MCL B.V. zijn investeringsverplichtingen aangegaan voor een totaalbedrag van € 813.000,-

Voor Noorderbreedte B.V. zijn investeringsverplichtingen aangegaan voor een totaalbedrag van € 792.208,-

Obligo

Conform de voorwaarden in het Reglement van Deelneming van het Waarborgfonds van de Zorgsector (WfZ) heeft Stichting Zorgpartners Friesland een obligoverplichting van 3 % van de restschuld van de door het WfZ geborgde leningen. Deze obligo is door het WfZ inroepbaar ingeval het risicovermogen van het WfZ minder dan het garantieniveau bedraagt. Ultimo 2015 bedraagt deze obligoverplichting voor Stichting Zorgpartners Friesland €3,4 mln.

Rente- / kasstroomrisico (derivaten)

In de clubdealovereenkomst heeft Stichting Zorgpartners Friesland onder andere afgesproken dat ten minste 75% van het renterisico moet worden ingedekt. Hiervoor heeft Stichting Zorgpartners Friesland in december 2014 met de consortiumbanken een raamovereenkomst derivaten afgesloten. Stichting Zorgpartners Friesland past kostprijs-hedge-accounting toe. De swaps zijn ultimo 2015 effectief, er is geen sprake van overhedging. De effectiviteitstest vindt plaats door vergelijking van de kritieke kenmerken van het afdekkingsinstrument met de afgedekte positie. De marktwaarde van de derivaten per ultimo 2015 bedraagt +/- € 0,97 miljoen.

De gemaakte afspraken met de financiers, die aan de swap ten grondslagen liggen, minimaliseren de rentegevoeligheid van de financiering (voor het gedeelte waarvoor de swap is afgesloten). Stichting Zorgpartners Friesland heeft geen margin call afspraken gemaakt, derhalve loopt Stichting Zorgpartners Friesland geen liquiditeitsrisico. Stichting Zorgpartners Friesland heeft hiervoor een hypothecaire zekerheid verstrekt aan de banken.

Marktrisico / liquiditeitsrisico

Het toegepaste treasurybeleid binnen Stichting Zorgpartners Friesland is vastgelegd in het Treasurystatuut en past binnen de door de overheid, de NZa en WfZ gestelde kaders. Binnen Stichting Zorgpartners Friesland heeft treasury als doelstelling de financiële middelen en de gerelateerde risico's van de organisatie optimaal te beheren ter ondersteuning van het primaire proces van de organisatie (het leveren van zorg), zodat de financiële continuïteit gehandhaafd blijft en mede daardoor de continuïteit van de bedrijfsvoering.

Kredietrisico

Stichting Zorgpartners Friesland handelt voornamelijk met kredietwaardige partijen. Tevens heeft Stichting Zorgpartners Friesland richtlijnen opgesteld om de omvang van het kredietrisico bij elke financiële instelling en debiteur te beperken. Bovendien bewaakt de groep voortdurend haar vorderingen en hanteert de groep een strikte aanmaningsprocedure. Door de bovenstaande maatregelen is het kredietrisico voor de groep beperkt. Op basis van onze interne eisen is de swap afgesloten bij een consortium van twee banken (Rabobank en ING) die voldoen aan de minimum eis van een A-rating.

MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)	€ (x1.000)
Stand per 1 januari 2014						
- aanschafwaarde	468.693	73.342		4.379		546.414
- cumulatieve afschrijvingen	206.395	42.682				249.077
Boekwaarde per 1 januari 2014	<u>262.298</u>	<u>30.660</u>		<u>4.379</u>		<u>297.337</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	3.016	1.799		5.319		10.134
- herwaarderingen						
- afschrijvingen	20.687	4.441				25.128
- bijzondere waardeverminderingen	4.596					4.596
<i>- desinvesteringen</i>						
- aanschafwaarde	586			4.816		5.402
- cumulatieve herwaarderingen						
- cumulatieve afschrijvingen						
per saldo	<u>586</u>			<u>4.816</u>		<u>5.402</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-13.661</u>	<u>-2.642</u>		<u>503</u>		<u>-15.800</u>
Stand per 31 december 2014						
- aanschafwaarde	475.719	75.141		4.882		555.742
- cumulatieve herwaarderingen						
- cumulatieve afschrijvingen	227.082	47.123				274.205
Boekwaarde per 31 december 2014	<u>248.637</u>	<u>28.018</u>		<u>4.882</u>		<u>281.537</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0, en 2,5% en 5%	5% en 10%		5% en 10%		

OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN ULTIMO 2015															
Intern no.	Lening geveer	Datum storting	Oorspronkelijke hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke rente	Restschuld 31/12/2014	Nieuwe leningen 2015	Aflossing 2015	Restschuld 31/12/2015	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd	Aflossings wijze	Aflossing 2016	Gestelde zekerheid
8.1	NWB	2000	20.391	16	onderhandse	4,11%	806		358	448	-	1	lineair	358	WfZ
8.2	ABN-AMRO	2000	11.895	16	onderhandse	4,02%	470		209	261	-	1	lineair	209	WfZ
11	BNG	1985	6.807	40	onderhandse	6,10%	2.024		184	1.840	920	10	lineair	184	gemeente garantie
12	BNG	1986	9.076	40	onderhandse	5,97%	2.866		239	2.627	1.433	11	lineair	239	gemeente garantie
39	BNG	1994	1.600	30	onderhandse	1,77%	818		75	742	344	9	annuïtair	77	gemeente garantie
45	BNG	1991	1.797	30	onderhandse	6,60%	876		95	781	159	6	annuïtair	104	gemeente garantie
64	ING	2006	5.471	19	onderhandse	4,20%	3.168		288	2.880	1.440	10	lineair	288	hypotheek
67	NWB	2001	4.538	15	onderhandse	5,20%	605		303	303	-	1	lineair	303	WfZ
68	NWB	2001	4.538	20	onderhandse	5,37%	1.588		227	1.361	227	6	lineair	227	WfZ
74	Kollumerland	1994	3.267	41	onderhandse	1,95%	2.485		97	2.388	1.874	20	annuïtair	99	gemeente garantie
76	Rabobank	1984	2.224	40	onderhandse	3,25%	533		51	482	204	9	lineair	56	gemeente garantie
84	BNG	2004	30.000	20	onderhandse	4,57%	14.250		1.500	12.750	5.250	9	lineair	1.500	WfZ
85	BNG	2004	42.500	50	onderhandse	5,01%	33.788		850	32.938	28.688	39	lineair	850	WfZ
87	Rabobank	2005	10.000	30	onderhandse	3,87%	7.000		333	6.667	5.000	20	lineair	333	WfZ
88	Rabobank	2005	5.000	25	onderhandse	1,30%	3.200		200	3.000	2.000	15	lineair	200	WfZ
89	NWB	2005	5.000	15	onderhandse	3,62%	2.000		333	1.667	-	5	lineair	333	WfZ
90	Rabobank	2005	15.000	10	onderhandse	3,34%	1.500		1.500	-	-	0	lineair	-	WfZ
92	BNG	2005	20.000	19	onderhandse	3,34%	10.526		1.053	9.474	4.211	9	lineair	1.053	WfZ
93	BNG	2005	17.500	15	onderhandse	3,19%	7.000		1.167	5.833	-	5	lineair	1.167	WfZ
94	Actiam	2005	5.000	10	onderhandse	2,88%	500		500	-	-	0	lineair	-	WfZ
95	NWB	2006	10.000	15	onderhandse	3,42%	4.667		667	4.000	667	6	lineair	667	WfZ
96	BNG	2006	7.500	10	onderhandse	3,51%	1.500		750	750	-	1	lineair	750	WfZ
97	BNG	2006	10.000	20	onderhandse	3,76%	6.000		500	5.500	3.000	11	lineair	500	WfZ
107	Kollumerland	1994	545	25	onderhandse	4,49%	170		31	139	0-	4	annuïtair	32	gemeente garantie
108	Rabobank	1998	1.948	45	onderhandse	2,35%	1.255		43	1.212	996	28	lineair	43	hypotheek
109	Kollumerland	1995	1.479	50	onderhandse	2,03%	1.295		30	1.264	1.103	30	annuïtair	31	gemeente garantie
116	Nationale-Ned.	2013	12.500	30	onderhandse	2,86%	11.874		417	11.458	9.374	28	lineair	417	WfZ
117	Nationale-Ned.	2013	8.200	30	onderhandse	2,86%	7.790		273	7.516	6.150	28	lineair	273	WfZ
118	Nationale-Ned.	2013	6.800	15	onderhandse	2,09%	6.120		453	5.667	3.400	13	lineair	453	WfZ
141a	Rabobank	2013	3.000	20	renteswap	3,06%	2.775		150	2.625	1.875	18	lineair	150	hypotheek
141b	ING	2013	3.000	20	renteswap	3,06%	2.775		150	2.625	1.875	18	lineair	150	hypotheek
142a	Rabobank	2014	7.000	10	renteswap	2,95%	6.650		700	5.950	2.450	9	lineair	700	hypotheek
142b	ING	2014	7.000	10	renteswap	2,95%	6.650		700	5.950	2.450	9	lineair	700	hypotheek
143a	Rabobank	2014	8.500	20	renteswap	3,14%	8.288		425	7.863	5.738	19	lineair	425	hypotheek
143b	ING	2014	8.500	20	renteswap	3,14%	8.288		425	7.863	5.738	19	lineair	425	hypotheek
145a	Rabobank	2015	3.250	10	renteswap	2,98%		3.250	163	3.088	1.463	10	lineair	325	hypotheek
145b	ING	2015	3.250	10	renteswap	2,98%		3.250	163	3.088	1.463	10	lineair	325	hypotheek
146a	Rabobank	2015	3.250	10	renteswap	2,98%		3.250	163	3.088	1.463	10	lineair	325	hypotheek
146b	ING	2015	3.250	10	renteswap	2,98%		3.250	163	3.088	1.463	10	lineair	325	hypotheek
147a	Rabobank	2015	11.000	20	renteswap	3,24%		11.000	275	10.725	7.975	20	lineair	550	hypotheek
147b	ING	2015	11.000	20	renteswap	3,24%		11.000	275	10.725	7.975	20	lineair	550	hypotheek
148a	Rabobank	2015	20.000	20	renteswap	3,23%		20.000	500	19.500	14.500	20	lineair	1.000	hypotheek
148b	ING	2015	20.000	20	renteswap	3,23%		20.000	500	19.500	14.500	20	lineair	1.000	hypotheek
Totaal			392.575				172.098	75.000	17.477	229.621	147.364			17.695	

TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

BATEN

9. Toelichting overige bedrijfsopbrengsten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€ (x 1.000)	€ (x 1.000)
Overige dienstverlening:		
- Opbrengsten algemene/administratieve diensten	72	103
- Detacheringen	202	279
Overige opbrengsten (w.o.verg. voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):		
- Vergoeding voor andere diensten	33.869	31.373
Totaal	<u>34.143</u>	<u>31.755</u>

LASTEN

10. Personeelskosten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€ (x 1.000)	€ (x 1.000)
Lonen en salarissen	628	1.257
Sociale lasten	25	67
Pensioenpremies	29	145
Overige personeelskosten	79	98
Subtotaal	<u>761</u>	<u>1.567</u>
Personeel niet in loondienst	10	124
Totaal personeelskosten	<u>771</u>	<u>1.691</u>
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>12</u>	<u>16</u>

11. Afschrijvingen vaste activa*De specificatie is als volgt:*

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€ (x 1.000)	€ (x 1.000)
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	25.128	23.577
Totaal afschrijvingen	<u>25.128</u>	<u>23.577</u>

12. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€ (x 1.000)	€ (x 1.000)
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	28	22
Algemene kosten	599	1.521
Patiënt- en bewonersgebonden kosten		
Onderhoud en energiekosten	64	100
Huur en leasing	56	47
Totaal overige bedrijfskosten	<u>747</u>	<u>1.690</u>

13. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€ (x 1.000)	€ (x 1.000)
Resultaat deelnemingen	10.324	2.663
Subtotaal financiële baten	<u>10.324</u>	<u>2.663</u>
Rentelasten	-7.497	-5.639
Totaal financiële lasten	<u>2.827</u>	<u>-2.976</u>

Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen. Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De bezoldiging van de bestuurders en gewezen bestuurders van de zorginstelling over het jaar 2015 is als volgt:

	W.J.G. Blaauw	C.H. Donkervoort	J.B. Lettink	H.P.S. Baks
1 Functionaris (functienaam)				
2 In dienst vanaf (datum)	1-jul-85	1-jul-13	1-feb-05	1-jul-15
3 In dienst tot (datum)	1-jul-15		4-okt-15	
4 Deeltijdfactor (percentage)	100%	100%	100%	44%
5 Bruto-inkomen (incl. salaris, vakantiegeld,	169.687	210.721	170.525	40.670
6 Winstdelingen en bonusbetalingen				
7 Totaal beloning (5 en 6)	169.687	210.721	170.525	40.670
8 Bruto-onkostenvergoeding (vast en variabel)	5.885	168	5.727	
9 Voorzieningen ten behoeve van beloningen	15.730	10.782	8.161	2.348
10 Uitkeringen in verband met beëindiging van het het dienstverband				
Totaal bezoldiging in kader van de WNT (7 tm. 11)	<u>191.302</u>	<u>221.671</u>	<u>184.413</u>	<u>43.018</u>
11 Beloning 2014	383.101	227.314	245.244	
12 Bezoldigingsklasse zorginstelling	J	J	J	J
13 Functie	Bestuurder ZPF/TSH	Bestuurder ZPF/MCL	Bestuurder ZPF/NB	Bestuurder ZPF

	P.Vink	A.A. Bleijenberg
1 Functionaris (functienaam)		
2 In dienst vanaf (datum)	1-jun-15	1-sep-15
3 In dienst tot (datum)		
4 Deeltijdfactor (percentage)	111%	100%
5 Bruto-inkomen (incl. salaris, vakantiegeld,	92.014	67.545
6 Winstdelingen en bonusbetalingen		
7 Totaal beloning (5 en 6)	92.014	67.545
8 Bruto-onkostenvergoeding (vast en variabel)	131	
9 Voorzieningen ten behoeve van beloningen	6.204	
10 Uitkeringen in verband met beëindiging van het het dienstverband		
Totaal bezoldiging in kader van de WNT (7 tm. 11)	<u>98.349</u>	<u>67.545</u>
11 Beloning 2014		
12 Bezoldigingsklasse zorginstelling	J	J
13 Functie	Bestuurder TSH	directeur NB

Toelichting:

De bezoldiging binnen Zorgpartners Friesland vindt plaats overeenkomstig de geldende regelgeving inclusief overgangsrecht.

Voor de bestuurders Donkervoort, Baks en Vink geldt dat de honorering binnen de geldende WNT-norm past. Bestuursvoorzitter Blaauw kent op basis van een in 1989 gesloten overeenkomst een bezoldigingsniveau en uittredingsregeling die uitgaat boven de thans geldende maatschappelijke normen, maar past binnen het overgangsrecht van de WNT dat daarop van toepassing is. De arbeidsvoorwaarden van bestuurder Lettink vallen ook onder het overgangsrecht.

Ten aanzien van het overgangsrecht van de de bestuurders Blaauw en Lettink is sprake van een indexering van de bezoldiging.

De Raad van Toezicht is zich zeer bewust van het feit dat de bezoldiging van alle bestuurders van een grote maatschappelijke instelling als ZPF volledig moet passen binnen het huidige maatschappelijke normenkader. Voor afspraken die boven het WNT-kader uitstijgen streeft de Raad van Toezicht nadrukkelijk naar een versobering, waarbij in het verleden gemaakte afspraken niet eenzijdig kunnen worden opgebroken.

De bezoldiging van de leden van de Raad van Toezicht van de zorginstelling over het jaar 2015 is als volgt:

1	Functionaris (functienaam)	H.P.S. Baks	P.A.E. Erkelens	M.A. Verkerk	C.E.M. Hendriks
2	In dienst vanaf (datum)	1-okt-06	1-mei-06	22-apr-14	1-jan-10
3	In dienst tot (datum)	1-jul-15			
4	Deeltijdfactor (percentage)	100%	100%	100%	100%
5	Bruto-inkomen (incl. salaris, vakantiegeld,	8.900	17.800	17.800	17.800
6	Winstdelingen en bonusbetalingen				
7	Totaal beloning (5 en 6)	8.900	17.800	17.800	17.800
8	Bruto-onkostenvergoeding (vast en variabel)			403	
9	Voorzieningen ten behoeve van beloningen	2.000			
10	Uitkeringen in verband met beëindiging van het het dienstverband				
	Totaal bezoldiging in kader van de WNT (7 tm. 11)	<u>10.900</u>	<u>17.800</u>	<u>18.203</u>	<u>17.800</u>

11	Beloning 2014	11.430	11.430	7.954	11.430
12	Bezoldigingsklasse zorginstelling	J	J	J	J
13	Functie	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT

1	Functionaris (functienaam)	P.K.H. Hut	D.T. Sleijfer	M.J.G. Wintels	N.E. Kramers
2	In dienst vanaf (datum)	1-okt-10	1-jan-09	1-dec-12	17-jun-14
3	In dienst tot (datum)				
4	Deeltijdfactor (percentage)	100%	100%	100%	100%
5	Bruto-inkomen (incl. salaris, vakantiegeld,	17.800	17.800	26.700	17.800
6	Winstdelingen en bonusbetalingen				
7	Totaal beloning (5 en 6)	17.800	17.800	26.700	17.800
8	Bruto-onkostenvergoeding (vast en variabel)				
9	Voorzieningen ten behoeve van beloningen	481	882	1.879	
10	Uitkeringen in verband met beëindiging van het het dienstverband				
	Totaal bezoldiging in kader van de WNT (7 tm. 11)	<u>18.281</u>	<u>18.682</u>	<u>28.579</u>	<u>17.800</u>

11	Beloning 2014	11.430	11.430	15.716	6.200
12	Bezoldigingsklasse zorginstelling	J	J	J	J
13	Functie	Lid RvT	Lid RvT	voorzitter RvT	Lid RvT

1	Functionaris (functienaam)	D.A. de Waard
2	In dienst vanaf (datum)	15-sep-15
3	In dienst tot (datum)	
4	Deeltijdfactor (percentage)	100%
5	Bruto-inkomen (incl. salaris, vakantiegeld,	5.192
6	Winstdelingen en bonusbetalingen	
7	Totaal beloning (5 en 6)	5.192
8	Bruto-onkostenvergoeding (vast en variabel)	nvt
9	Voorzieningen ten behoeve van beloningen	
10	Uitkeringen in verband met beëindiging van het het dienstverband	
	Totaal bezoldiging in kader van de WNT (7 tm. 11)	<u>5.192</u>

11	Beloning 2014	
12	Bezoldigingsklasse zorginstelling	J
13	Functie	Lid RvT

De bezoldiging van de leidinggevende topfunctionarissen van de zorginstelling over het jaar 2015 is als volgt:

1	Functionaris (functienaam)	directeur
2	In dienst vanaf (datum)	31-dec-14
3	In dienst tot (datum)	
4	Deeltijdfactor (percentage)	100%
5	Bruto-inkomen (incl. salaris, vakantiegeld,	197.315
6	Winstdelingen en bonusbetalingen	
7	Totaal beloning (5 en 6)	197.315
8	Bruto-onkostenvergoeding (vast en variabel)	
9	Voorzieningen ten behoeve van beloningen	10.769
10	Uitkeringen in verband met beëindiging van het het dienstverband	
	Totaal bezoldiging in kader van de WNT (7 tm. 11)	<u><u>208.084</u></u>
11	Beloning 2014	727
12	Bezoldigingsklasse zorginstelling	J
13	Functie	directeur MCL

De bezoldiging van de overige functionarissen die over 2015 in het kader van de WNT verantwoord worden, is als volgt:

1	Functionaris (functienaam)	med.specialist	med.specialist	med.specialist	med.specialist
2	In dienst vanaf (datum)	1-jan-14	1-apr-08	1-apr-08	15-mrt-11
3	In dienst tot (datum)				
4	Deeltijdfactor (percentage)	100%	100%	100%	100%
5	Bruto-inkomen (incl. salaris, vakantiegeld,	223.085	244.371	223.085	223.085
6	Winstdelingen en bonusbetalingen				
7	Totaal beloning (5 en 6)	223.085	244.371	223.085	223.085
8	Bruto-onkostenvergoeding (vast en variabel)				
9	Voorzieningen ten behoeve van beloningen	10.802	10.276	10.802	10.802
10	Uitkeringen in verband met beëindiging van het het dienstverband				
	Totaal bezoldiging in kader van de WNT (7 tm. 11)	<u><u>233.887</u></u>	<u><u>254.647</u></u>	<u><u>233.887</u></u>	<u><u>233.887</u></u>
11	Beloning 2014	234.472	274.876	234.472	234.472
12	Bezoldigingsklasse zorginstelling	J	J	J	J
13	Functie	specialist MCL	specialist MCL	specialist MCL	specialist MCL

1	Functionaris (functienaam)	med specialist	med specialist	med.specialist	med.specialist
2	In dienst vanaf (datum)	1-jan-03	1-jan-02	1-okt-06	1-jan-02
3	In dienst tot (datum)				
4	Deeltijdfactor (percentage)	100%	100%	80%	100%
5	Bruto-inkomen (incl. salaris, vakantiegeld,	194.693	213.194	170.728	213.242
6	Winstdelingen en bonusbetalingen				
7	Totaal beloning (5 en 6)	194.693	213.194	170.728	213.242
8	Bruto-onkostenvergoeding (vast en variabel)				
9	Voorzieningen ten behoeve van beloningen	10.718	10.773	8.611	10.773
10	Uitkeringen in verband met beëindiging van het het dienstverband				
	Totaal bezoldiging in kader van de WNT (7 tm. 11)	<u><u>205.411</u></u>	<u><u>223.967</u></u>	<u><u>179.339</u></u>	<u><u>224.015</u></u>
11	Beloning 2014	202.398	221.176	176.615	220.738
12	Bezoldigingsklasse zorginstelling	J	J	J	J
13	Functie	specialist MCL	specialist MCL	specialist MCL	specialist MCL

1	Functionaris (functienaam)	med specialist	med specialist	med.specialist	med.specialist
2	In dienst vanaf (datum)	1-jan-02	1-mei-10	1-sep-03	15-jul-06
3	In dienst tot (datum)				
4	Deeltijdfactor (percentage)	80%	90%	95%	100%
5	Bruto-inkomen (incl. salaris, vakantiegeld, winstdelingen en bonusbetalingen)	170.728	192.048	202.878	207.703
6					
7	Totaal beloning (5 en 6)	170.728	192.048	202.878	207.703
8	Bruto-onkostenvergoeding (vast en variabel)				
9	Voorzieningen ten behoeve van beloningen	8.611	9.692	10.773	10.773
10	Uitkeringen in verband met beëindiging van het dienstverband				
	Totaal bezoldiging in kader van de WNT (7 tm. 11)	<u>179.339</u>	<u>201.740</u>	<u>213.651</u>	<u>218.476</u>

11	Beloning 2014	178.139	200.091	209.708	234.124
12	Bezoldigingsklasse zorginstelling	J	J	J	J
13	Functie	specialist MCL	specialist MCL	specialist MCL	specialist MCL

1	Functionaris (functienaam)	med specialist	med specialist	med.specialist	med.specialist
2	In dienst vanaf (datum)	1-mei-07	15-mrt-07	1-mrt-08	7-jun-10
3	In dienst tot (datum)				
4	Deeltijdfactor (percentage)	80%	80%	90%	100%
5	Bruto-inkomen (incl. salaris, vakantiegeld, winstdelingen en bonusbetalingen)	170.249	170.287	215.569	207.703
6					
7	Totaal beloning (5 en 6)	170.249	170.287	215.569	207.703
8	Bruto-onkostenvergoeding (vast en variabel)				
9	Voorzieningen ten behoeve van beloningen	8.611	8.611	10.336	10.773
10	Uitkeringen in verband met beëindiging van het dienstverband				
	Totaal bezoldiging in kader van de WNT (7 tm. 11)	<u>178.860</u>	<u>178.898</u>	<u>225.905</u>	<u>218.476</u>

11	Beloning 2014	177.308	176.173	218.007	227.367
12	Bezoldigingsklasse zorginstelling	J	J	J	J
13	Functie	specialist MCL	specialist MCL	specialist MCL	specialist MCL

1	Functionaris (functienaam)	med specialist	med specialist	med specialist	med specialist
2	In dienst vanaf (datum)	1-dec-10	1-apr-13	1-jan-02	1-jan-03
3	In dienst tot (datum)				
4	Deeltijdfactor (percentage)	90%	97,5%	79%	90%
5	Bruto-inkomen (incl. salaris, vakantiegeld, winstdelingen en bonusbetalingen)	192.043	202.310	170.579	154.981
6					
7	Totaal beloning (5 en 6)	192.043	202.310	170.579	154.981
8	Bruto-onkostenvergoeding (vast en variabel)				
9	Voorzieningen ten behoeve van beloningen	9.692	10.503	8.611	9.633
10	Uitkeringen in verband met beëindiging van het dienstverband				
	Totaal bezoldiging in kader van de WNT (7 tm. 11)	<u>201.735</u>	<u>212.813</u>	<u>179.190</u>	<u>164.614</u>

11	Beloning 2014	203.379	232.937	220.738	173.102
12	Bezoldigingsklasse zorginstelling	J	J	J	J
13	Functie	specialist MCL	specialist MCL	specialist MCL	specialist MCL

1	Functionaris (functienaam)	med specialist	med specialist	med specialist	med specialist
2	In dienst vanaf (datum)	1-apr-05	1-jul-13	1-apr-06	1-jan-02
3	In dienst tot (datum)				
4	Deeltijdfactor (percentage)	37,77%	85%	90%	88,14%
5	Bruto-inkomen (incl. salaris, vakantiegeld, Winstdelingen en bonusbetalingen)	70.707	173.335	182.269	166.977
7	Totaal beloning (5 en 6)	70.707	173.335	182.269	166.977
8	Bruto-onkostenvergoeding (vast en variabel)				
9	Voorzieningen ten behoeve van beloningen	3.980	9.122	9.656	9.418
10	Uitkeringen in verband met beëindiging van het dienstverband				
	Totaal bezoldiging in kader van de WNT (7 tm. 11)	<u>74.687</u>	<u>182.457</u>	<u>191.925</u>	<u>176.395</u>

11	Beloning 2014	86.739	193.855	180.792	151.148
12	Bezoldigingsklasse zorginstelling	J	J	J	J
13	Functie	specialist MCL	specialist MCL	specialist MCL	specialist MCL

1	Functionaris (functienaam)	med specialist	med specialist	med specialist	med specialist
2	In dienst vanaf (datum)	1-jan-03	1-jun-12	1-mrt-11	1-nov-12
3	In dienst tot (datum)				
4	Deeltijdfactor (percentage)	85,5%	60%	90%	88,89%
5	Bruto-inkomen (incl. salaris, vakantiegeld, Winstdelingen en bonusbetalingen)	149.578	112.997	155.100	157.346
7	Totaal beloning (5 en 6)	149.578	112.997	155.100	157.346
8	Bruto-onkostenvergoeding (vast en variabel)			4.112	
9	Voorzieningen ten behoeve van beloningen	9.634	6.403	9.634	9.523
10	Uitkeringen in verband met beëindiging van het dienstverband				
	Totaal bezoldiging in kader van de WNT (7 tm. 11)	<u>159.212</u>	<u>119.400</u>	<u>168.846</u>	<u>166.869</u>

11	Beloning 2014	167.772	111.412	168.999	163.227
12	Bezoldigingsklasse zorginstelling	J	J	J	J
13	Functie	specialist MCL	specialist MCL	specialist MCL	specialist MCL

1	Functionaris (functienaam)	med specialist	med specialist	med specialist
2	In dienst vanaf (datum)	1-feb-04	15-mrt-07	1-jul-04
3	In dienst tot (datum)			
4	Deeltijdfactor (percentage)	95,0%	80%	95,56%
5	Bruto-inkomen (incl. salaris, vakantiegeld, Winstdelingen en bonusbetalingen)	163.573	149.997	178.979
7	Totaal beloning (5 en 6)	163.573	149.997	178.979
8	Bruto-onkostenvergoeding (vast en variabel)			
9	Voorzieningen ten behoeve van beloningen	10.169	8.555	10.274
10	Uitkeringen in verband met beëindiging van het dienstverband			
	Totaal bezoldiging in kader van de WNT (7 tm. 11)	<u>173.742</u>	<u>158.552</u>	<u>189.253</u>

11	Beloning 2014	185.072	150.988	182.299
12	Bezoldigingsklasse zorginstelling	J	J	J
13	Functie	specialist MCL	specialist MCL	specialist MCL

1	Functionaris (functienaam)	med. specialist	med. specialist
2	In dienst vanaf (datum)	1-mei-99	1-jan-99
3	In dienst tot (datum)		
4	Deeltijdfactor (percentage)	100,00%	100,00%
5	Bruto-inkomen (incl. salaris, vakantiegeld,	177.631	177.569
6	Winstdelingen en bonusbetalingen		
7	Totaal beloning (5 en 6)	177.631	177.569
8	Bruto-onkostenvergoeding (vast en variabel)		
9	Voorzieningen ten behoeve van beloningen		
10	Uitkeringen in verband met beëindiging van het het dienstverband	10.717	10.717
	Totaal bezoldiging in kader van de WNT (7 tm. 11)	<u>188.348</u>	<u>188.286</u>
11	Beloning 2014	189.674	189.700
12	Bezoldigingsklasse zorginstelling	J	J
13	Functie	specialist TSH	specialist TSH

Toelichting:

De beloningen zijn conform de cao vastgesteld.

Stichting Zorgpartners Friesland enkelvoudig

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

Het bestuur van Stichting Zorgpartners Friesland, heeft de jaarrekening 2015 vastgesteld in de vergadering van 19 april 2016.

De Raad van Toezicht van Stichting Zorgpartners Friesland heeft de jaarrekening 2015 goedgekeurd in de vergadering van 23 mei 2016.

Statutaire winstverdeling

Vanuit de de statuten is geen specifieke bepaling opgenomen.

Voorstel bestemming resultaat

De statutaire directie stelt voor om van het positieve resultaat over het boekjaar 2016 ad € 10,3 miljoen een bedrag van 5 miljoen toe te voegen aan de bestemmingsreserve en een bedrag van 5,3 miljoen aan de overige reserves.

Gebeurtenissen na balansdatum

Van gebeurtenissen na balansdatum is geen sprake.

Ondertekening door bestuurder en toezichhouders

H.P.S. Baks

D.A. de Waard

A.M. van der Wijst

P.K.H. Hut

D.T. Sleijfer

M.J.G. Wintels

M.A. Verkerk

N.E. Kramers